

Giovanni Stucky een molenaar perfin

Door Jan van Riel; uit: *Perfinpost nr. 141, september 2022*

Dit bedrijf perforeerde zijn postzegels met G.S (zie afbeelding 1) van 1923 t/m 1927 wat maar een korte periode is.

Afb. 1: De perfin G.S

Onderstaande briefkaart (afbeelding 2) is afgestempeld op 9 september 1925 met het Stationstempel voorzien van een postzegel van 40 centesimi wat voldoende frankering was voor een binnenlandse briefkaart. Het aankomststempel Vittorio Veneto (65-115) is een treinstempel.

Afb. 2: briefkaart uit 1925 met de perfin G.S

De oprichter van het bedrijf Giovanni Stucky leerde het beroep van molenaar van zijn vader, Hans Stucky een geboren Zwitser. Hans had twee graanmolens in Mogliano en in Venetië.

De vrouw van Hans was een Venetiaanse. Giovanni ging naar Wenen en Hongarije om zich verder te bekwamen in de techniek. In Hongarije werkte hij voor Abraham Ganz, een grootindustriële en vriend van zijn vader. Hij kwam weer terug in 1866 toen het keizerrijk Oostenrijk het koninkrijk Lombardije-Venetië opgaf. Veneto en Venetië sloten zich aan bij het koninkrijk Italië.

Giovanni Stucky beheerde zes graanmolens. In 1881 kocht hij het klooster van de zusters van Santi Biago e Cataldo, gelegen aan de lagune, wat al in handen was van een particuliere eigenaar. Hij bouwde hier aan de lagune een graanmolen die werd aangedreven door een stoommachine. Dit was zo succesvol dat hij het klooster sloopte en een monumentale fabriek bouwde (1891-1895).

Afb 3: de monumentale fabriek van G. Stucky in Venetië

De architect was Ernst Wulekopf uit Hannover. Stucky wilde dat de fabriek hoger werd dan het Dogepaleis. Eerst was het stadbestuur nog tegen het ontwerp omdat het in de Duitse neogotische stijl opgetrokken zou worden, maar uiteindelijk werd het toch goedgekeurd. Deze stijl was voor een fabrieksgebouw uitzonderlijk en opvallend. De fabriek kreeg de naam 'Molino Stucky' naar de eigenaar en telde negen verdiepingen (zie afbeelding 3). Door de Duitse firma Sluzer AG werd hierin een grotere stoommachine geïnstalleerd.

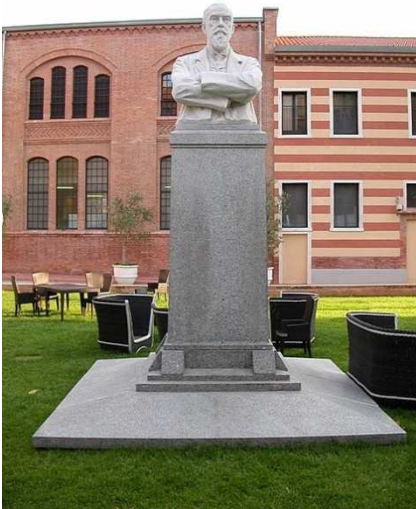
Dit had groot succes gezien het aantal van 1500 arbeiders die wel 250 ton meel per dag produceerden. In Portogruaro kocht Stucky 1700 hectare akkergrond om daar tarwe op te verbouwen. In 1900 bezat Molino Stucky de grootste elektrische verlichting van Venetië.

Afb. 4: voorgevel van de fabriek van G. Stucky

In 1903 bouwde hij in het complex een deegwarenfabriek voor het produceren van noedels, terwijl er in 1907 een nog grotere graansilo werd toegevoegd aan het geheel. Zijn rijkdom steeg naar grote hoogte en daarom nam hij intrek in het Palazzo Grassi aan het Canal Grande in 1909. Om die reden werd het paleis ook wel Palazzo Grassi-Stucky genoemd. In Mogliano, waar ooit zijn vaders molen stond, bouwde hij een luxe villa. Hij had een uitgebreide kunstverzameling en werd de rijkste man van Venetië genoemd.

Een oud-werknemer van zijn fabriek vermoorde Giovanni Stucky in het station van Venetië in 1910. De man had al eerder bedreigingen geuit tegen de familie Stucky en had daarvoor een tijdje in de gevangenis gezeten. De grootse begrafenis werd geleid door de patriarch van Venetië.

Giovanni's zoon Giancarlo Stucky (1881-1941) nam de fabriek over.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog hing een Zwitserse vlag boven de fabriek om de installaties te beschermen tegen aanvallen. Giancarlo had net als zijn vader de Zwitserse nationaliteit. Hij kreeg pas in 1923 de Italiaanse nationaliteit.

Afb 5: borstbeeld van Giovanni Sucky

In de jaren 30 liep de productie dusdanig achteruit en moest daardoor het paleis Grassi en ook alle kunstwerken verkopen. Samen met zijn moeder, de weduwe van Giovanni Stucky, huurde hij een kamer in Venetië. Hij stierf hier in duistere omstandigheden in 1941. De Duitsers bezetten de fabriek in 1943. De familie Stucky moest de eigendomsrechten opgeven. Na de Tweede Wereldoorlog werkte de graanmolen weer, maar het was niet echt rendabel meer. Na een staking in 1955 viel het doek voor de productie van meel en deegwaren. De laatste 500 arbeiders werden ontslagen.

In de loop van de 20^e eeuw werden ettelijke projecten uitgewerkt om het complex een nieuwe bestemming te geven. De Biennale van 1975 werd hier nog georganiseerd met het oog op een renovatieproject, maar dat lukte niet. Pas in 2003 werd begonnen een nieuwe bestemming aan het complex. De Acqua Pia Antica Marcia en de Hiltongroep maakten als bouwpromotors van het geheel een hotel en congrescentrum. De bouw werd vertraagd door een brand op 15 april 2003. Twee blushelikopters waren nodig om de brand onder controle te krijgen, maar de muren van de graansilo vielen in het kanaal. In 2007 opende het Hiltonhotel Molino Stucky Venise zijn deuren. Het hotel heeft ruim 300 kamers en in het congrescentrum is accommodatie voor 1.500 personen.

Bronnen: Wikipedia en *Catalogo dei Perfin d'Italia* door Jan van Riel